

Komunikační doporučení

PUTIN A HLAD

Připravil Krizový informační tým
Ministerstva vnitra České republiky

Aktualizováno 3. 8. 2022

Cíl koordinované komunikace

1. Udržet ve veřejném prostoru sdělení, že hlavním viníkem současné krize a jejich pokračujících dopadů na Českou republiku je Vladimír Putin a jeho agresivní imperiální politika.
2. Vysvětlit, že česká pomoc Ukrajině a Ukrajincům není jen solidární pomocí napadené zemi, ale i nejúčinnější prevencí dalších problémů, které s sebou přináší válečný konflikt a uprchlická krize.

Bezmála třetina české společnosti je přesvědčena, že se Česká republika nemá aktivně angažovat v konfliktu na Ukrajině, respektive ji různými formami podporovat, neboť tím jen „přilévá olej do ohně“ a reálně podkopává svou – již tak zhoršující se – ekonomickou situaci. Je proto třeba ukázat a ozřejmit, že naše pomoc Ukrajině není jen solidární pomocí napadené zemi, ale znamená rovněž prevenci dalších problémů, které dopadají i na nás.

České společnosti je třeba přehledně vysvětlit, že Ruská federace není zodpovědná jen za válku, tisíce zmařených životů a velkou migrační vlnu z Ukrajiny, ale že její vojenská agrese má dalekosáhlé důsledky, jež se dotýkají prakticky celého světa. Nedostatek plynu je široce diskutovaný fenomén, na který

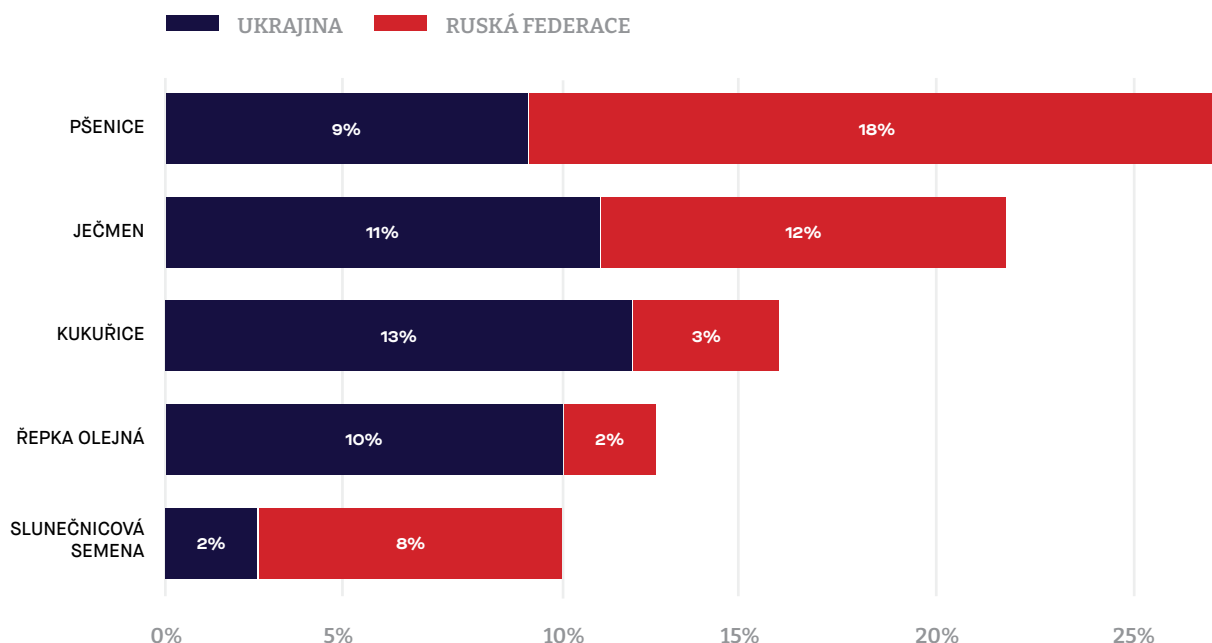
není nutné soustředit tolik pozornosti. **Ve veřejné rozpravě naopak prozatím chybí silnější propojení války s globální potravinovou krizí a rizikem migrace z chudých zemí.**

Kontext

Ukrajina je pátým největším vývozcem pšenice na světě, v roce 2020 se na globálním prodeji podílela devíti procenty a produkovala potraviny pro zhruba čtyři sta milionů lidí. Válka zvyšuje jejich cenu, čímž prohlubuje humanitární krizi v chudších částech světa. Již nyní se očekává, že letošní úroda na Ukrajině bude o třetinu menší. Sklizeň z okupovaných území navíc kradou ruští vojáci. A export potravin přes Černé moře blokuje ruské lodě.

PODÍL UKRAJINY A RUSKA NA SVĚTOVÉM VÝVOZU VYBRANÝCH PLODIN (PRŮMĚR 2016-2020)

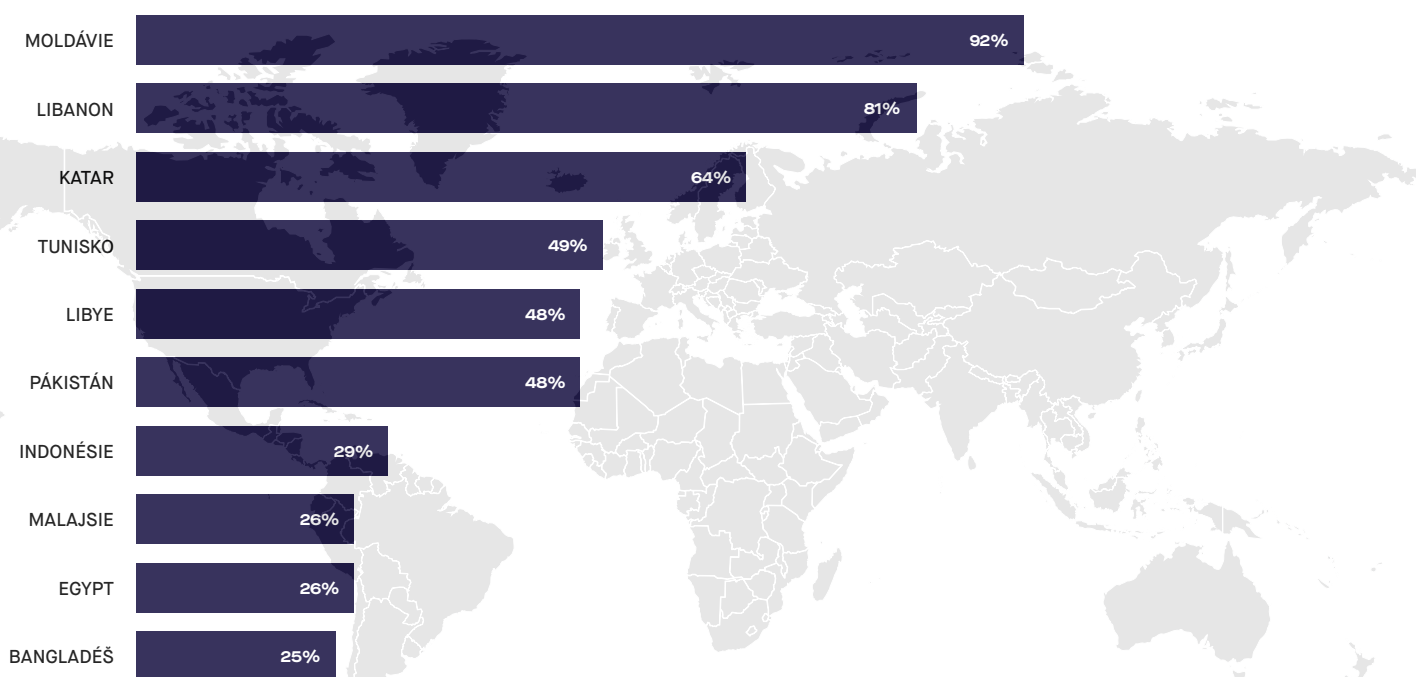
Zdroj: Food and Agriculture Organization of the United Nations

Hluboké otřesy na potravinovém trhu dopadnou – a již dopadají – především na region MENA (země na Středním východě a v jejich okolí a státy v severní Africe). Potravinová krize nicméně může snadno propuknout i v zemích jižní a jihovýchodní Asie jako jsou Bangladéš nebo Indonésie. V jejím důsledku lze následně očekávat, že **Evropa bude čelit – podobně jako před sedmi lety – další migrační vlně.**

ROLE UKRAJINY V GLOBÁLNÍM ZÁSOBOVÁNÍ POTRAVINAMI

% DOVOZU PŠENICE Z UKRAJINY

Zdroj: UN Food and Agriculture Organization, data for 2020

Přestože se v minulých dnech podařilo sjednat dohodu mezi Ukrajinou, Ruskem, Tureckem a OSN o expertu doposud zablokovaného obilí, je obtížné odhadnout, zda bude fungovat dlouhodobě a jestli obnovený vývoz obilí skutečně pomůže zažehnat světovou potravinovou krizi. Kvůli ruské agresi je nadále zablokováno přes 20 milionů tun obilí, ukrajinský trh s obilím se vlivem války nevrátil k normálu a letošní žně budou podle předběžných odhadů poloviční oproti těm loňským.

Další informace

- Počet lidí, kteří čelí akutnímu nedostatku potravin a potřebují potravinovou pomoc, rostl alarmujícím tempem už před ruskou invazí a blokádou ukrajinského vývozu.
- **Akutním nedostatkem potravin trpělo v roce 2021 zhruba 193 milionů lidí v 53 zemích.**
- Ve srovnání s – do té doby rekordním – rokem 2020 to představuje nárůst téměř o 40 milionů lidí.
- Více než 570 tisíc lidí v Etiopii, Jemenu, Súdánu a na jižním Madagaskaru přitom čelilo nejzávažnější fázi potravinové krize.
- **Celkově lze shrnout, že počet lidí ohrožených vážnou potravinovou nejistotou se od roku 2016 bezmála zdvojnásobil.**

Přestože konflikty nadále zůstávají hlavní příčinou potravinových krizí, nejnovější výroční zpráva Global Network Against Food Crises (GNAFC) konstatuje, že válka na Ukrajině již odhalila křehkost a vzájemnou provázanost globálních potravinových řetězců a vystavila země, které se již potýkali s vysokou mírou akutního hladu, ještě závažnějším rizikům.

Možné formáty komunikace

PŘEHLEDNÉ INFORMACE

- Objem celosvětového vývozu potravin z Ukrajiny
- Podíl zemědělské půdy na Ukrajině a v jiných zemích
- Závislost regionů na potravinách z Ukrajiny
- Cesta potravin z Ukrajiny do světa
- Válka jako katalyzátor migrace z Afriky a Asie do Evropy
- Počet lidí trpících hladem ve světě
- Růst cen potravin na světových trzích

REÁLNÉ (BYŤ SYMBOLICKÉ) KROKY ČR K ŘEŠENÍ POTRAVINOVÉ KRIZE

- Armáda České republiky pomáhá odminovat ukrajinská pole
- Česká rozvojová a humanitární pomoc v Africe
- Aktivity neziskových organizací v Africe
- Česká pomoc s převozem potravin z Ukrajiny
- Veřejné sbírky a charity na pomoc Africe

POPULARIZAČNÍ AKCE EXPERTŮ

- Expertní debaty o migraci a krizi v Africe a Asii / Konference o potravinové bezpečnosti ve světě
- Historické / odborné debaty a diskuze (Ukrajinský hladomor z let 1932-1933)

AKCE VE VEŘEJNÉM PROSTORU

- Ukrajinské zničené traktory na veřejných prostranstvích
- Projekce na obilná síla
- Výstavy fotografií (zaminovaná pole, zničená síla, nesklizená úroda atp.)

Možné zapojení jednotlivých ministerstev

- Informace o zapojení ČD Cargo do převozu obilí (MD)
- Informace o aktivitách ZÚ a humanitární pomoci v Africe (MZV)
- Konference o dopadech na světovou migraci (MV)
- Informace o potravinové soběstačnosti ČR a EU (MZE)

Vaše dotazy jsme připraveni
zodpovědět na adrese
krit@mvcv.cz